

РОЗДІЛ IV

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО. КРИМІНОЛОГІЯ

УДК: 343.5

DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2020-73-4-95-102>

Данилевський Андрій Олександрович,
кандидат юридичних наук, доцент
(Донецький юридичний інститут МВС України,
м. Кривий Ріг)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9315-9381>

Данилевська Юлія Олександрівна,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник
(Донецький юридичний інститут МВС України,
м. Кривий Ріг)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1893-8473>

ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИКІВ МІЖНАРОДНИМ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИМ АКТАМ

У статті проаналізовано положення національного законодавства у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів та прекурсорів, а також зроблено висновки щодо відповідності вітчизняних норм міжнародним нормативно-правовим актам щодо протидії незаконному обігу наркотиків. Наведено класифікацію міжнародних нормативно-правових актів у сфері незаконного обігу наркотиків залежно від органу, який їх видав. На підставі проведеного аналізу запропоновано шляхи подальшого вдосконалення вітчизняного законодавства щодо протидії незаконному обігу наркотиків.

Ключові слова: злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів; міжнародні нормативно-правові акти.

Постановка проблеми. Ураховуючи суспільну небезпечність наркоманії та супутніх явищ, світова спільнота докладає суттєвих зусиль для протидії цьому явищу, адже тільки завдяки спільним зусиллям можна забезпечити ефективну протидію незаконному обігу наркотиків. З цією метою держави приймають значну кількість міжнародних нормативно-правових актів. Проблеми протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів та прекурсорів розглядаються як у межах загальних документів щодо протидії злочинності, так і у спеціальних актах. З огляду на курс України на євроінтеграцію,

розширення міжнародної співпраці у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів та прекурсорів, надзвичайно важливим є питання дотримання Україною взятих на себе міжнародно-правових зобов'язань, інтеграції у світову систему протидії незаконному обігу наркотиків, приведення національного законодавства у відповідність до положень міжнародних нормативно-правових актів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремим питанням міжнародної співпраці щодо протидії незаконному обігу наркотиків присвятили свої роботи такі вчені, як А. М. Бабенко, О. М. Бандурка, Ю. В. Баулін, Є. О. Гладкова, О. П. Горох, Н. О. Гурська, О. М. Джужа, С. І. Марко, А. А. Музика, О. В. Наден, А. В. Павленко, С. М. Павкович, О. Г. Предместніков, Е. В. Расюк, Є. Д. Скулиш, С. О. Сорока, Т. В. Сьомик, В. А. Тимошенко, Є. В. Фесенко та інші. Проте постійний розвиток законодавства, зміни, які відбуваються у суспільно-політичному житті країни, зумовлюють необхідність подальших наукових пошуків у цій галузі.

Метою статті є вивчення стану відповідності національного законодавства у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів та прекурсорів положенням міжнародних нормативно-правових актів.

Виклад основного матеріалу. Базис міжнародно-правової протидії незаконному обігу наркотиків було закладено ще на початку ХХ століття. У 1909 році була скликана Шанхайська опіумна комісія. Як зазначають дослідники, хоч ця комісія і не направила певних обов'язкових заходів щодо зловживання наркотиками і їхнього неправового обігу, але саме вона поклала початок міжнародному контролю за розповсюдженням наркотичних засобів [1, с. 97].

У 1912 році на Міжнародній конференції з опіуму в Гаазі була прийнята Міжнародна конвенція з опіуму, яка стала першим міжнародним нормативно-правовим актом у цій сфері. У 1925 році були укладені Женевська угода про заборону виробництва, внутрішньої торгівлі і використання очищеного опіуму та Міжнародна конвенція з опіуму. У 1931 році була прийнята Міжнародна конвенція з обмеження виробництва і регулювання розподілу наркотиків та Бангкокська угода. У 1936 році була ухвалена Конвенція про боротьбу з нелегальною торгівлею сильнодіючими засобами. Однак Ліга Націй, яка з 1921 року здійснювала міжнародний контроль за наркотиками, не змогла налагодити ефективну роботу щодо врегулювання цієї проблеми.

Подальший розвиток міжнародно-правової протидії незаконному обігу наркотиків, психотропних речовин, їхніх аналогів та прекурсорів здійснювався вже в рамках повноважень Організації Об'єднаних Націй (далі – ООН). Це на сьогодні найвищий рівень правової регламентації міжнародної протидії у цій сфері. На необхідність протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів та прекурсорів указано в багатьох документах ООН, тому відзначимо лише основні спеціальні нормативно-правові акти, присвячені питанням протидії цьому явищу:

- Протокол про контроль за сировинним матеріалом для виробництва наркотичних речовин 1953 року;
- Єдина конвенція про наркотичні засоби 1961 року, на думку дослідників, перший міжнародно-правовий акт, що містить систему норм, які є правовим фундаментом протидії наркотизму у світовому масштабі [2, с. 245];
- Конвенція про психотропні речовини 1971 року;
- Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 року;
- Всесвітня програма дій з міжнародного співробітництва в боротьбі проти незаконного виробництва, пропозиції, попиту, обігу й поширення наркотичних засобів і психотропних речовин;

– Угода про незаконний обіг на морі, укладена на виконання статті 17 Конвенції ООН про боротьбу з незаконним обігом наркотичних засобів та психотропних речовин, 1995 року;

– Декларація про керівні принципи скорочення попиту на наркотики, прийнята резолюцією S-20/3 Генеральної Асамблеї від 10 червня 1998 року;

– Політична декларація двадцятої спеціальної сесії Генеральної Асамблеї ООН, присвячена спільній боротьбі зі світовою проблемою наркотиків, ухвалена резолюцією S-20/2 Генеральної Асамблеї від 10 червня 1998 року.

У межах запланованих заходів ООН відповідно до резолюції 45/179 Генеральної Асамблеї 21 грудня 1990 року було створено Програму з міжнародного контролю за наркотичними засобами – United Nations International Drug Control programme (далі – UNDCP).

Сьогодні ООН має ефективну систему спеціалізованих закладів, що займаються питаннями боротьби з незаконним обігом наркотиків, психотропних речовин, їхніх аналогів та прекурсорів. До структури закладів, що здійснюють контроль, належать: Комісія з наркотичних засобів, Відділ ООН з наркотичних засобів, Міжнародний комітет з контролю за наркотиками та ін. Крім того, активну участь у боротьбі з незаконним обігом товарів, предметів та речовин, обіг яких визначається чинним законодавством, беруть регіональні міжнародні організаційні структури (Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол), Рада митного співробітництва тощо) [3, с. 357].

Другим рівнем міжнародно-правової протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів та прекурсорів є регіональний рівень – співробітництво окремих держав регіону з цього питання. Зважаючи на євроінтеграційний курс зовнішньої політики України, безпосередній інтерес для нас становить співпраця в межах Європейського Союзу (далі – ЄС), оскільки інтеграція в структуру ЄС не можлива без уніфікації законодавства в цій сфері та дотримання вимог нормативно-правових актів, ухвалених ЄС.

Як зазначають дослідники, договір про ЄС передбачає співробітництво 28 європейських держав-учасників у галузі правосуддя та внутрішніх справ, у тому числі з питань протидії наркозлочинності. Протягом останніх двох десятиліть ЄС були прийняті деякі законодавчі, організаційні та стратегічні рішення. За підсумками Маастрихської угоди була створена правова основа для контролю за наркотиками на території ЄС. Вона дала нові можливості застосування комплексного підходу до затвердження спеціальних положень у цій галузі. Створений у 1994 році в Лісабоні Європейський центр з контролю за наркотиками і наркоманією в своїй програмі основним завданням діяльності визначив скорочення попиту на наркотичні речовини [4, с. 85–86].

Питання протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів у межах ЄС розглядаються, як правило, в документах, присвячених загальним питанням протидії злочинності. Але окремі рішення безпосередньо стосуються зазначеної проблеми. Серед них можна виокремити такі:

– Рамкове рішення 2004/757/ЖНА, що встановлює мінімальні правила щодо складових елементів злочинів та санкцій у сфері незаконного обігу наркотичних речовин від 25 жовтня 2004 року;

– Рішення Ради 2005/387/ЖНА від 10 травня 2005 року про обмін інформацією, оцінку ризиків та контроль над новими психотропними речовинами;

– Стратегія ЄС щодо боротьби із наркотиками на 2013–2020 роки.

Міжнародне співробітництво у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів та прекурсорів здійснюється також у рамках роботи різних установ та організацій, створених ЄС.

Європейський поліцейський офіс (далі – Європол) розпочав у січні 1994 року свою роботу саме як управління з боротьби з наркотиками. Питаннями протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів та прекурсорів опікується також і Європейська організація з питань юстиції (далі – Євроюст).

Європейський моніторинговий центр з наркотиків та наркотичної залежності (далі – ЄМЦННЗ) був заснований у 1993 році з метою налагодження співробітництва для боротьби з негативними наслідками поширення наркоманії та наркозлочинності.

Україна активно та успішно співпрацює із зазначеними установами. Співробітництво між Україною та ЄС здійснювалося також у рамках проекту BUMAD («Білорусь, Україна та Молдова проти наркотиків»), що був реалізований завдяки Програмі розвитку ООН за фінансової підтримки Європейської комісії у період з 2003 по 2008 роки. Зокрема, було втілено проєкт створення Національної обсерваторії з питань алкоголю та наркотиків, що здійснює інформаційний обмін з ЄМЦННЗ, а правоохоронні органи України отримали можливість використовувати сучасне обладнання для аналізу хімічних речовин. Проте у 2007 році Європейська комісія ухвалила рішення щодо припинення фінансування зазначеного проєкту [4, с. 88].

Боротьба з транснаціональним наркобізнесом та іншими формами організованої злочинності є одним із напрямків діяльності Організації з безпеки і співробітництва в Європі (далі – ОБСЄ). Так, цією організацією напрацьовано спільні підходи до оцінки феномена наркозлочинності, здійснюється обмін досвідом, зокрема під час проведення кримінального аналізу передусім стратегічного рівня, спрямованого на оцінку небезпеки наркозлочинності для суспільства в цілому з метою визначення пріоритетів у правоохоронній діяльності та з'ясування критеріїв оцінки її ефективності.

Венеціанська комісія організовує низку заходів з боротьби з транснаціональною організованою злочинністю, в тому числі пов'язаною з незаконним обігом наркотиків, зокрема щодо оцінки стану сучасної організованої злочинності, структури кримінальних організацій і ринків, а також стратегії протидії міжнародній організованій злочинності на національному та транснаціональному рівнях. Зазначені заходи проводяться насамперед у контексті забезпечення належного управління й оцінки загрози національній безпеці, демократії та верховенству права з боку транснаціональних організованих злочинних угруповань [4, с. 86].

Третім рівнем міжнародної протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів та прекурсорів є міждержавний рівень – взаємодія між Україною та іншими державами в межах двосторонніх або багатосторонніх договорів. Як правило, такі договори або угоди стосуються загальних питань взаємодії між державами щодо протидії злочинам (договори про взаємну правову допомогу, реадмісію осіб тощо). Але є і спеціальні документи, присвячені саме питанням незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів та прекурсорів, у тому числі такі, що укладаються між правоохоронними органами різних держав:

– Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Таджикистан про співробітництво у боротьбі з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів від 9 квітня 2003 року;

– Угода про співробітництво між Міністерством внутрішніх справ України і Міністерством внутрішніх справ Латвійської Республіки у боротьбі з незаконним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин від 21 жовтня 1992 року;

– Угода про співробітництво між Міністерством внутрішніх справ України та Федеральним міністерством внутрішніх справ Австрійської Республіки у боротьбі з незаконним обігом наркотиків та організованою злочинністю від 8 вересня 1992 року.

Не вдаючись до детальної характеристики положень згаданих вище міжнародних нормативно-правових актів, зазначимо, що Україна докладает значних зусиль для виконання

своїх зобов'язань та погодження національного законодавства з міжнародними стандартами. Про це свідчить як активна законотворча діяльність, зокрема прийняття Закону України від 15 лютого 1995 року № 62/95-ВР «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними», Закону України від 15 лютого 1995 року № 60/95-ВР «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» та інших законів і підзаконних нормативно-правових актів, спрямованих на протидію незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів, так і створення спеціалізованих установ на зразок Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, а також активна співпраця з міжнародними інституціями в цій сфері.

Як зауважують окремі дослідники, зараз Україною на внутрішньому рівні створено розгалужену фахову нормативно-правову базу антинаркотичного законодавства та систему органів, здатних швидко та якісно реагувати на прояви незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів і прекурсорів. Однак обсяг та складність інституціонального механізму такої протидії, який наразі функціонує в Україні, а також відсутність чіткої налагодженої взаємодії усіх елементів, які є складниками суб'єктів протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів і прекурсорів в Україні, суттєво знижують ефективність його функціонування.

Сформована Україною модель забезпечення протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів і прекурсорів, поширення наркоманії та наркозалежності є явищем двофакторним, адже містить у собі кілька рівнів: міжнародний та внутрішній. Ефективне вирішення вказаної проблематики, зважаючи на глобалізацію наркобізнесу, потребує подальших наукових досліджень, спрямованих на вдосконалення національного антинаркотичного законодавства та загальної стратегії боротьби, яка повинна передбачати одночасну діяльність за двома напрямками: розробкою та здійсненням на всіх рівнях (правотворчість та правозастосування), а також вплив на всі етапи та прояви незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів і прекурсорів [5, с. 122].

Висновки. Незважаючи на проведені заходи, окремі положення національного законодавства нині не відповідають засадам міжнародних нормативно-правових актів і потребують законодавчих змін.

1. Одним із напрямів протидії незаконному обігу наркотичних засобів природного походження в міжнародному законодавстві визначається протидія вирощуванню нарковмісних рослин. Зокрема, у пункті b статті 2 Рамкового рішення ЄС 2004/757/ЖНА від 25 жовтня 2004 року, яке встановлює мінімальні правила стосовно складових елементів злочинів та санкцій у сфері незаконного обігу наркотичних речовин, зазначається, що повинно визнаватися злочином і призводити до кримінальної відповідальності культивування опійного маку, кокаїнового куща або рослини канабіс. В Україні ж на сьогодні у статті 310 Кримінального кодексу України (далі – КК України) встановлена кримінальна відповідальність лише за посів або вирощування снодійного маку чи конопель. За посів або вирощування кокаїнового куща кримінальну відповідальність не передбачено. Мабуть, формулюючи відповідну норму, законодавець спирався на факт, що в Україні клімат не надто сприятливий для вирощування коки. Але сучасні досягнення в галузі ведення аграрного господарства дають змогу вирощувати в Україні і цю рослину. На підтвердження такої думки можна навести приклади, коли українські правоохоронці вже стикалися з фактами вирощування кокаїнового куща [6].

Уважаємо доцільним це питання розглянути в перспективі й пропонуємо поширити дію статті 310 КК України на всі нарковмісні рослини. До того ж окремими дослідниками вже подавалися подібні пропозиції [7], а в практиці правоохоронних органів були випадки

вирощування не тільки рослин, а й грибів, які містять небезпечні для здоров'я населення речовини [8].

2. У цьому ж Рамковому рішенні визначено, що за злочини у сфері незаконного обігу наркотиків, зокрема за виготовлення, транспортування або розповсюдження прекурсорів, якщо особі, яка це вчиняє, відомо про те, що ці прекурсори призначені для використання в процесі або з метою незаконного виробництва чи вироблення наркотиків, як максимальне покарання було передбачено позбавлення волі строком щонайменше від одного до трьох років. Відповідно ж до положень частини 1 статті 311 КК України за подібні діяння передбачено максимальне покарання лише у вигляді обмеження волі. Тому зазначена санкція потребує корегування. Те саме стосується і санкції частини 1 статті 310 КК України.

3. У багатьох міжнародних нормативно-правових актах у цій сфері окремо наголошено на забезпеченні можливості притягнення до відповідальності юридичних осіб за скоєння злочинів щодо незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів. Зважаючи на особливості національної правової системи, не йдеться про кримінальну відповідальність юридичних осіб. Але положеннями чинного КК України передбачено можливість застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру (штраф, конфіскація майна, ліквідація юридичної особи) у випадку скоєння уповноваженою фізичною особою від імені та/або на користь юридичної особи кримінального правопорушення. Проте серед кримінальних правопорушень, вчинення яких може виступати підставою для застосування зазначених заходів, відсутні кримінальні правопорушення щодо обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення, крім статті 306 КК України. На нашу думку, цей перелік потрібно доповнити кримінальними правопорушеннями у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів, що надасть можливість виконати міжнародні зобов'язання.

4. Перелік наркотичних засобів, психотропних речовин та їхніх прекурсорів, таблиці невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів та психотропних речовин потребують узгодження з міжнародними стандартами.

Очевидно, що зазначеними питаннями не вичерпується перелік положень національного законодавства, які не відповідають вимогам міжнародних нормативно-правових актів, проте окреслені проблеми стосуються найбільш значущого питання – відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів.

Список використаних джерел

1. Сьомик Т. В. Механізми міжнародного контролю за незаконним обігом наркотичних засобів та психотропних речовин. *Науковий вісник Дипломатичної академії України*. 2002. Вип. 7. С. 96–108.
2. Сорока С. О., Марко С. І. Протидія незаконному обігу наркотичних засобів: міжнародно-правовий аспект. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2018. № 3. С. 241–251.
3. Гурська Н. О. Міжнародні механізми протидії наркоманії та незаконного обігу наркотичних засобів. Міжнародні читання з міжнародного права пам'яті професора П. Є. Казанського : матеріали четвертої міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 8–9 лист. 2013 р.) / Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2013. С. 356–359.
4. Гладкова Є. О. Міжнародне співробітництво у протидії наркозлочинності. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2017. № 4. С. 81–90.
5. Предместніков О. Г., Павкович С. М. Генеза розвитку міжнародного законодавства щодо забезпечення протидії незаконному обігу наркотичних засобів. *Юридичний бюлетень*. 2018. Вип. 7. Т. 2. С. 122–123.
6. Мешканець Києва вирощував кокаїнові куці в оранжереї на даху гаража. zik.ua : вебсайт новин. URL: https://zik.ua/news/2018/03/29/meshkanets_kyieva_vyroshchuvav_kokainovi_kushchi_v_oranzherei_na_dahu_1294873 (дата звернення: 05.10.2020).

7. Бабенко А. М. Запобігання органами внутрішніх справ незаконному культивуванню наркотиковмісних рослин : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Донецький юридичний інститут Луганського державного університету внутрішніх справ. К., 2007. 263 с.

8. На Чернігівщині поліція затримала «наркофермера», який вирощував сортову коноплю та галюциногенні гриби. Високий вал : вебсайт газети. URL: <https://val.ua/site/112602> (дата звернення: 05.10.2020).

References

1. Somyk, T. V. (2002). Mekhanizmy mizhnarodnoho kontroliu za nezakonnym obihom narkotychnykh zasobiv ta psykhotropnykh rehovyn [Mechanisms of international control over illicit trafficking in narcotic drugs and psychotropic substances]. *Naukovyi visnyk Diplomatychnoi akademii Ukrainy*. Vyp. 7. S. 96–108 [in Ukrainian].

2. Soroka, S. O., Marko, S. I. (2018). Protydiia nezakonnomu obihu narkotychnykh zasobiv: mizhnarodno-pravovyi aspekt [Counteraction to illicit drug trafficking: international legal aspect]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. Seriia yurydychna*. № 3. S. 241–251 [in Ukrainian].

3. Hurska, N. O. (2013). Mizhnarodni mekhanizmy protydii narkomanii ta nezakonnoho obihu narkotychnykh zasobiv [International mechanisms for combating drug addiction and drug trafficking]. Mizhnarodni chytannia z mizhnarodnoho prava pamiaty profesora P. Ye. Kazanskoho : materialy chetvertoi mizhnar. nauk. konf. (m. Odesa, 8–9 lyst. 2013 r.) / Natsionalnyi universytet «Odeska yurydychna akademiia». Odesa: Feniks. S. 356–359 [in Ukrainian].

4. Hladkova, Ye. O. (2017). Mizhnarodne spivrobotnytstvo u protydii narkozlochynnosti [International cooperation in combating drug crime]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu vnutrishnikh sprav*. № 4. S. 81–90 [in Ukrainian].

5. Predmestnikov, O. H., Pavkovich, S. M. (2018). Heneza rozvytku mizhnarodnoho zakonodavstva shchodo zabezpechennia protydii nezakonnomu obihu narkotychnykh zasobiv [The genesis of the development of international legislation to combat drug trafficking]. *Yurydychnyi biuletyn*. Vyp. 7. T. 2. S. 122–123 [in Ukrainian].

6. Meshkanets Kyieva vyroshchuvav kokainovi kushchi v oranzherei na dakhu harazha. zik.ua : vebsait novyn [A resident of Kyiv grew coca bushes in a greenhouse on the roof of a garage. zik.ua : news website]. URL: https://zik.ua/news/2018/03/29/meshkanets_kyieva_vyroshchuvav_kokainovi_kushchi_v_oranzherei_na_dahu_1294873 (data zvernennia: 05.10.2020) [in Ukrainian].

7. Babenko, A. M. (2007). Zapobihannia orhanamy vnutrishnikh sprav nezakonnomu kultyvuvanniu narkotykovmisnykh roslin [Prevention of illegal cultivation of narcotic plants by law enforcement agencies] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.08 / Donetskyy yurydychnyy instytut Luhanskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. K. 263 s. [in Ukrainian].

8. Na Chernihivshchyni politsiia zatrymala «narkofermera», yakyy vyroshchuvav sortovu konopliu ta haliutsynohenni hryby [In Chernihiv region, police detained a "drug farmer" who grew varietal hemp and hallucinogenic mushrooms]. Vysoky val : vebsait hazety. URL: <https://val.ua/site/112602> (data zvernennia: 05.10.2020) [in Ukrainian].

Danylevskiy Andriy,

PhD in Law, Associate Professor

(Donetsk Law Institute, MIA of Ukraine, Kryvyi Rih)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9315-9381>

Danylevska Yuliya,

PhD in Law, Senior Researcher

(Donetsk Law Institute, MIA of Ukraine, Kryvyi Rih)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1893-8473>

CONCERNING THE COMPLIANCE OF THE LEGISLATION OF UKRAINE ON CRIMINAL LIABILITY IN THE SPHERE OF ILLEGAL DRUG TRAFFICKING WITH INTERNATIONAL REGULATORY LEGAL ACTS

The public danger of illegal drug trafficking, drug addiction and related phenomena is obvious; therefore the world community is making significant efforts to counter these phenomena, because only through joint efforts it is possible to ensure an effective counteraction to drug trafficking. For this purpose, states adopt a significant number of international normative legal acts. The issues of countering the illegal drug trafficking, psychotropic substances, their analogues and precursors are considered both within the framework of general documents on combating crime, and in special acts. Taking into account the European integration course of

Ukraine, the expansion of international cooperation in the sphere of combating the illegal drug trafficking drugs, psychotropic substances, their analogues and precursors, the following issues should be marked as ones of great importance: observance by Ukraine of its international legal obligations; integration into the world system of counteracting drug trafficking; bringing national legislation in line with the provisions of international regulatory legal acts. This article is devoted to the outlined questions. In particular, the provisions of the national legislation in the sphere of illegal drug trafficking, psychotropic substances, their analogues and precursors are analyzed, and the compliance of domestic norms with international regulatory legal acts in the sphere of combating illegal drug trafficking is concluded. The classification of international regulatory legal acts in the sphere of illegal drug trafficking in dependence to the authority that issued them is given. On the basis of the conducted analysis, the author suggests ways to further improvement of the domestic criminal legislation in the sphere of combating drug trafficking. In particular, it is proposed to criminalize the sowing and cultivation of any kind of narcotic drugs, as well as to partially revise the punishment for certain drug crimes.

Key words: crimes in the sphere of drug trafficking; psychotropic substances; their analogs or precursors; international regulatory legal acts.

Надійшла до редколегії 05.11.2020